

Previous Year Paper Assistant Professor Veda 2017

Test Prime

ALL EXAMS, ONE SUBSCRIPTION

70,000+ Mock Tests

600+ Exam Covered

Personalised Report Card

Previous Year Papers

Unlimited Re-Attempt

500% Refund

ATTEMPT FREE MOCK NOW

मध्यप्रदेश लोक सेवा आयोग रेसीडेन्सी एरिया इन्दौर

इन्दौर, दिनांक-06.07.2018

क्रमांक :147/69/2011/प-9

अंतिम उत्तर कुंजी

-:: विज्ञप्ति ::--

सहायक प्राध्यापक परीक्षा–2017 के संदर्भ में आयोग द्वारा जारी विज्ञप्ति क्रमांक

110/69/2011/प–9 दिनांक 27.06.2018 के अंतर्गत प्रावधिक उत्तर कुंजी परीक्षा परिणाम बनाने के पूर्व आयोग की वेबसाईट पर प्रकाशित की गई थी। अभ्यर्थियों से प्राप्त ऑनलाईन आपत्तियों का विषय विशेषज्ञों द्वारा परीक्षण किया गया तथा समस्त ऑनलाईन आपत्तियों का सूक्ष्म परीक्षण करने के पश्चात विषय–वेद प्रश्न पत्र की अनुशंसित संशोधित अंतिम उत्तर कुंजी बनाई गई है। यह अंतिम उत्तर कुंजी है। इस अंतिम उत्तर कुंजी के आधार पर परीक्षा परिणाम तैयार किया जायेगा। अतः अब इस संबंध में अभ्यार्थियों की किसी प्रकार की आपत्तियों/अभ्यावेदनो पर विचार नहीं किया जायेगा। अभ्यर्थी आयोग की वेबसाईट पर अपना रोल नंबर एवं प्रवेश पत्र पर दिये गये पासवर्ड की सहायता से लॉग–इन कर अपनी रिस्पांस शीट का अवलोकन कर सकते हैं। यह विज्ञप्ति आयोग की वेबसाईट www.mppsc.nic.in, www.mppsc.com & www.mppscdemo.in पर दिनांक 06.07.2018 से उपलब्ध है।

यादव 9

Assistant Professor Exam - 2017

(Final Answer Key)

Veda

	आदि-स्वरितः
	स्वररहित:
	अन्तोदात्तः
•	आद्युदात्तः
).No: 2	स न: पितेव सूनवे अग्ने अत्र 'सूनवे' पदं वर्तते -
4	आद्यनुदात्तम्
3	मध्यस्वरितम्
3	अन्तोदात्तम्
5	एकश्रुति:
Q.No; 3	अपां नेता क: ?

B	इन्द्र:
c	अग्नि:
D	सविता
	+ 'शस्त्राणि' पदस्य अर्थो भवति - प्रगीता मन्त्रा:
в	अप्रगीता मन्त्राः
с	गीतयुक्ता मन्त्रा:
D	सङ्गीतबद्धा मन्त्राः
Q.No: S A B	्रजाया कम् अपरूणदि ? इन्द्रम् तस्करम्
c	कितवम्
D	असुरम्
Q.No: ć	

с	लोट, मध्यमपुरुष एकवचनम् लिट्, मध्यमपुरुष एकवचनम्	
	लृङ्, मध्यमपुरुष एकवचनम्	
Vo: 8	'कस्मै देवाय हविषा विधेम' इत्यस्मिन् मन्त्रांशे 'कस्मै' शब्दस्य कोऽर्थो । इन्द्राय	वर्तते ?
	<u>ארא ארא ארא ארא ארא ארא ארא ארא ארא ארא</u>	
	प्रजापतये	

- पुरम्
- c त्यक्तम्
- в गृहम्
- क्षिप्तम्
- 'अन्येषाम् अस्तमुप नक्तमेति' अत्र 'अस्तम्' इति पदस्य कोऽर्थ: ?

Q.No: 7 'रमस्व' इति पदस्य व्याकरणप्रक्रियाविषये अधोलिखितेषु किं सत्यम् ?

A	विश्वे उप आसते
В	विश्वः उप आसते
С	विश्व: उपासते
)	त्रिष्वेकोऽपि न
).No: (	10 'हविषा' इत्यस्मिन् पदे का विभक्ति: किं च वचनम् ?
Δ,	प्रथमा, एकवचनम्
3	प्रथमा, बहुवचनम्
c	तृतीया, एकवचनम्
D	सप्तमी, एकवचनम्
Q.No:	11 'जजान' इति क्रियापदस्य अर्थोऽस्ति -
A	जनयामास
3	जीवितवान्
c	ज्ञातवान्
D	$\Delta dda 247$

Q.No: 12	'अडा' पदस्यार्थो विद्यते -
4	अभिज्ञानेन
B	पारमार्थन
C	पूर्णेन
D	अर्द्धरूपेण
_	
Q.No: 13	वत्सापाकरणं कर्त्तव्यं भवति -
A	उपवसथदिवसे
в	व्रतविसर्गदिने
с	व्रतग्रहणकाले
D	अनुष्ठानदिने
O No: 14	अधोलिखितप्रतीकेषु कस्मिन् 'अपां प्रणयनं' विनियुक्तम् ?
A	कस्त्वा युनक्ति
В	

Ç

उर्वन्तरिक्षमन्वेमि

D	धूरसि धूर्व धूर्वन्तम्	
Q.No: 15 A	 'बृहद्गावासि वानस्पत्य:' मन्त्रोऽयं कस्मिन् कर्मणि विनियुज्यते ? हविरावापे 	
в	मुसलादाने	
ç	कृष्णाजिनादाने	
D	य ज्ञारम्भे	
Q.No: 16	 'अतमेरु:' इति पदस्य महीधरानुसारेण अर्थ: क: ? 	
A	सृष्टि:	
в	विनाशशील:	
c	ग्लानिरहित:	

Adda 24 7

अन्धकाररहित:

Q.No: 17 'अदित्यै रास्नासि' मन्त्रस्य कस्मिन् कर्मणि विनियोग: ?

अनुमार्जने

B	सुवादाने
c	पत्नीसन्नहने
D	आज्योत्पवने
Q.No: 18	'अभिचाकशीहि' इति क्रियापदस्य कोऽर्थ: शुक्लयजुर्वेदानुसारेण ?
A	अधिगच्छ
в	अभिगच्छ
c	अभिगच्छेत्
D	अभिपश्य
Q.No: 19 A B	गायत्रीछन्दसि यदा पञ्चविंशतिवर्णा भवन्ति तदा तच्छन्दसो नाम भवति - निचृत् गायत्री छन्द: दैवी गायत्री छन्द:
c	भुरिकगायत्री छन्दः

वसोर्धारा-कर्मणि होमकर्म कर्त्तव्यं भवति -

- खादिरसुवेण À
  - औदुम्बरसुवेण 8

  - पालाससुवेण С
  - वैकङ्कतसुवेण D
  - Q.No: 21 'सूनृता' शब्दस्य अर्थ: क: ?
  - नृत्यम् A
  - शोभना नर्तकी в
  - ċ प्रिया सत्या वाक्
  - निरर्थकवचनम् D

Q.No: 22 ज्यविंश्च मे ...., पष्ठवाट् च मे .... इति कण्डिका द्वयं कस्मिन् कर्मणि विनियुज्यते ?

Ada 24

- वसाहोमे А
- सोमाहुतौ В

वयोहोमे

- ċ
- D

	शुक्लयजुर्वेदानुसारेण उत्तरनारायणस्य षण्णाम् ऋचां देवता का ? इन्द्र:
3	अग्नि:
c.	आदित्यः
D	अपांनपात्
Q.No: 25 A	लोके शतं समाः केन प्रकारेण जिजीविषेत् ? तपश्चरन्
в	वेदोक्तकर्माणि कुर्वन्
в	

- पुरुषस्य
- c यज्ञस्य
- в ब्राहमणस्य
- 🗚 मनुष्यस्य
- Q.No: 23 'त्रिपादस्यामृतं दिवि' इत्यत्र 'अस्य' इति सर्वनामपदं कस्य कृते प्रयुक्तम् ?

आधाने

¢	भुञ्जान:
D	शयान:
Q.No: 26	शुक्लयजुर्वेदानुसारेण 'विचिकित्सति' इति क्रियापदस्य कोऽर्थ: ?
A	चिकित्सां करोति
в	विचारं करोति
с	प्रलपति
D	संशेते
A B	'संभूत्यामृतम् अश्नुते' अत्र 'सम्भूत्या' पदस्य कोऽर्थ: ? सम्मत्या सम्पदा
c	आत्मविज्ञानेन
D	सर्त्कीत्या
Q.No: 28 A	'विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदोभयं सह' अत्र अविद्या पदेन किम् अभिप्रेतम् ? तमः

	कर्म
3	दुःखम्
þ	स्मृति:
Q.No: 29	ईशोपनिषदो मूलमस्ति -
4	माध्यन्दिनसंहितायाम्
3	तैत्तिरीयसंहितायाम्
2	काण्वसंहितायाम्
D	काठकसंहितायाम्
Q.No: 30 A B	शुक्लयजुर्वेदानुसारेण 'क्लिबे' पदस्य कोऽर्थ: ? नपुंसकाय निष्क्रियाय
c	क्लूप्ताय लोकाय
D	कलेवराय
Q.No: 31	Adda 247

- 'ओ३म् खं ब्रहम' इत्यस्य महीधरानुसारेण कोऽभिप्राय: ?
- प्रणवस्वरूप आकाशो ब्रहमनास्ति À
- नभोवद्व्यापकं ब्रहम ओमिति जपन् ध्यायेत् B
- प्रणव आकाशाद् ब्रहमणश्च भिन्न: С
- प्रणव आकाश अपि नास्ति ब्रहमापि नास्ति D

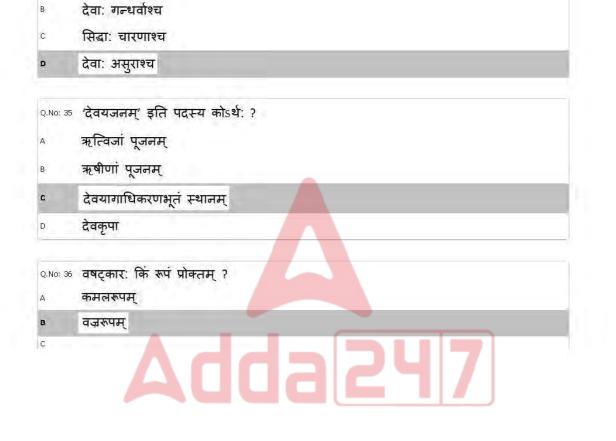
Q.No: 32 व्रतग्रहणानन्तरमुपवसथे पत्नी शयनं करोति -

गाईपत्यागारे A

- आवसथ्यागारे В
- शयनागारे C
- सभ्यागारे D

Q.No: 33 देवा अग्रे कम् आलभिरे ?

- पुरुषं पशुम् A
- в
- वीणावादिनम् С
- त्रिष्वेकमपि न D
- धावन्तम् अश्वम्
  - 2 dda 2

Q.No: 34 'उभये प्राजापत्या: परुपृधिरे' अत्र उभये प्राजापत्या: के ?

असुरा: राक्षसाश्च

À

Q.No: 37	'तस्मादु ह नाऽऽग इव स्कन्नं स्यात्' अत्र 'आगः' पदस्य कोऽर्थोऽस्ति ?
A	हास:
B	अपराध:
с	अवरोध:
D	दिव्यता
Q.No: 38	को देवानां दूत आस ?
A	सरमा
в	वृषाकपि:
c	अग्नि:
D	नारद:
Q.No: 39	'मनश्च ह वै वाक् चाहंभद्र ऊदाते' अत्र 'ऊदाते' इत्यस्य पदस्य कोऽर्थ: ?
A	विवादं चक्रतुः
в	

युद्धं चक्रतुः

विलम्बं चक्रतुः ¢

पलायनं चक्रतुः D

०.№ 40 अणीयस्त्वात् केन संज्ञाकरणं व्यवहारार्थं लोके यास्कमते ?

- सङ्केतेन A
- शब्देन в
- प्रतीकेन С
- त्रिषु केनापि न D

।। स	HIZI ChAH
	नार्थकम् उभयमपि
े न	न किमपि
	नेरुक्तमतेन 'आ' इत्युपसर्ग: कस्मिन् अर्थे प्रयुज्यते ?

A	अभिपूजितार्थे
В	संसर्गार्थ
c	अर्वागर्थे
D	सादृश्यार्थ
Q.No:	43 'चित्' इति निपात: कस्मिन् अर्थे न प्रयुज्यते ?
А	पूजायाम्
B	उपमार्थ
c	हेत्वपदेशे
D	अवकुत्सिते
Q.No:	44 'अद्य' शब्दस्य व्यत्पत्तिः अस्ति -
A	अस्मिन् दिवसे
в	तस्मिन् दिवसे
с	कस्मिन् दिवसे
D	सन्ध्याकाले

	अध्वरं युनक्ति
в	अध्वरस्य नेता
с	अध्वरं कामयते
D	अध्वरं रुणदि
Q.No: •	46 'जायेव पत्य उशती' अत्र 'उशती' पदस्य कोऽर्थ: ?
A	कामयमाना
в	पश्यन्ती
с	गच्छन्ती
D	दधाना
Q.No: ·	47 'राजा दण्डीति' निरुक्तानुसारमुदाहरणमस्ति -
A	उपधा-विकारस्य
в	उपधा-लोपस्य
С	अन्त्यलोपस्य
	Adda 247

Q.No: 4	 गौ-शब्दस्य निर्वचनप्रसङ्गे यास्केन गौ-पदस्य कियन्तोऽर्था: प्रतिपादिता: ?
A	सप्त
B	दश
С	अष्टौ
D	नव
B C D	श्रयतेः शृणातेः शम्नातेः सेवतेः
	aua.
Q.No: 5	'हिरण्यम्' शब्दस्य निर्वचनविषये किं सत्यम् ?
A	हर्यते: प्रेप्साकर्मण:
В	हन्तेः

Ç	जहाते:
D	हसते:
Q.No: 51	'समुद्रः' इत्येतत् पार्थिवेन समुद्रेण सन्दिहयते' इत्यत्र यास्कमते समुद्रपदस्य कोऽभिप्राय: ?
A	सौरमण्डलम्
B.	प्रशान्तमहासागर:
c	अन्तरिक्षम्
D	क्षीरसागर:
A	तणोति
	वृणोति
	वर्जयति
в	वर्जयति वर्षति
A B C D	वर्जयति
B C D	वर्जयति वर्षति वर्णयति
B C D Q.No: 53	वर्जयति वर्षति वर्णयति 'काष्ठा' शब्दस्य अर्थविषये किं न समीचीनम् ?
B C D	वर्जयति वर्षति वर्णयति 'काष्ठा' शब्दस्य अर्थविषये किं न समीचीनम् ?

0	1	2
16.9	शोभव	Leed.
143	11014	10 (1

- ^B उपदिशो भवन्ति
- आदित्योऽपि काष्ठा उच्यते
- स्त्रिय: काष्ठा भवन्ति

Q.No: 54	यास्कमतेन पणि: को भवति ?
A	दास:
в	वणिक्
с	दस्युः
D	ऋत्विक्
Q.No: 55	यास्कमतेन 'रूशद्वत्सा' इति पदस्य कोsर्थ: ?
A	चन्द्रवत्सा
в	मनुष्यवत्सा
С	पतितवत्सा
D	सूर्यवत्सा

A	मिह्
3	मुह्
2	मिद्
D	मिथ्
Q.No: 57	'वाक्' शब्द: कस्माद् धातोर्निष्पन्नो यास्कमते ?
4	वद्
3	वच्
c	वन्
D	वम्
Q.No: 58	'नदी' शब्दस्य निरुक्तिविषये किं सत्यम् ?
4	नन्दना भवन्ति
3.	नटना भवन्ति
c	

	नदना भवन्ति शब्दवत्यः
D	निदानभूताः भवन्ति
Q.No: 59	'पाणि:' इति पदस्य निर्वचनं कस्माद् धातो: कृतम् -
A	पण्
в	पन्
с	पा
D	पीड्
	दधत् क्रामति दधत् क्रन्दति दधत् आकारी भवति
D	दधत् क्षिप्रकारी भवति
Q.No: 61	'ग्रीवा' पदस्य निरुक्तिविषये किम् असत्यम् ?

A	गायते:

- B गिरते:
- ं गृणाते:
- गहणाते:

Q.No: 62 'दुहिता' पदस्य निर्वचनविषये किम् सम्यक् नास्ति ?

- दुर्हिता
- दूरे हिता
- c दोग्धे:
- वहते:

Q.No: 63 'मनुष्या:' इति पदस्य निर्वचनविषये किं सत्यम् ?

- मत्वा कर्माणि सीव्यन्ति
- в मन्यमाना: सीव्यन्ति वस्त्राणि
- मनसा सीव्यन्ति पापानि
- ^в нан нусаба

०.№: 64 'ऊर्जाद उत यजियास:' अत्र 'यजियास:' इति पदस्य लौकिकसंस्कृते किं रूपम् ?

- यज्ञियान्
- B यजियै:
- यज्ञियेभ्य:
- ग्रिया:

Q.No: 65 पैल: केन वेदेन सम्बद्ध: ?

	ऋग्वेदेन
5	यजुर्वेदेन
2	अथर्ववेदेन
).No: 66	जैमिनि: केन वेदेन सम्बद्ध: ?
4	ऋग्वेदेन यजुर्वेदेन
3	यजर्वदेन

c	सामवेदेन
D	अथर्ववेदेन
Q.No: 67	न्यायमते वेदः अस्ति -
A	अपौरुषेय:
в	ऋषिकृत: (पौरुषेय:)
с	स्वयमुत्पन्न:
D	ईश्वरकृत:
	सायणः महीधरः उवटः
D	दयानन्दः
Q.Na: 69 A	अधोलिखितेषु क: शब्दो वेदवाची नास्ति ?

_	श्रुति:
1	स्मृतिः
с	त्रयी
D	आम्नाय:
2.No: 70	्र उद्गातृवेद: क: ?
	ऋग्वेद:
в	यजुर्वेदः
c	सामवेद:
D	अथर्ववेदः
Q.No: 71	मेक्समूलरमतेन वेदरचनाकालोऽस्ति -
•	1200 ई.पू.
в	2000 ई.पू.
с	2500 ई.पू.
0	

मनुस्मृतौ

गीतायाम्

शतपथब्राहमणे

A

в

C D

4	ऋग्वेदेन	
в	यजुर्वेदन	
с	सामवेदेन	
D Q.No: 73	अथर्ववेदेन शौनकीयाथर्ववेदसंहितायां कति काण्डानि सन्ति -	
Q.No: 73		
Q.No: 73 A	शौनकीयाथर्ववेदसंहितायां कति काण्डानि सन्ति -	
	शौनकीयाथर्ववेदसंहितायां कति काण्डानि सन्ति - 10	

sdda 24

जैमिनीयमीमांसासूत्रे

Q.No: 75 ऋग्वेदेन सम्बद्धं ब्राहमणम् अस्ति -

- तैत्तिरीयब्राहमणम्
- в वंशब्राहमणम्
- गोपथब्राहमणम्
- ऐतरेयब्राहमणम्

Q.No: 76 आरण्यकानां मुख्यप्रतिपाद्यविषयोऽस्ति -

- 🗚 शिल्पविद्या
- प्राणविद्या
- c नृत्यम्

A

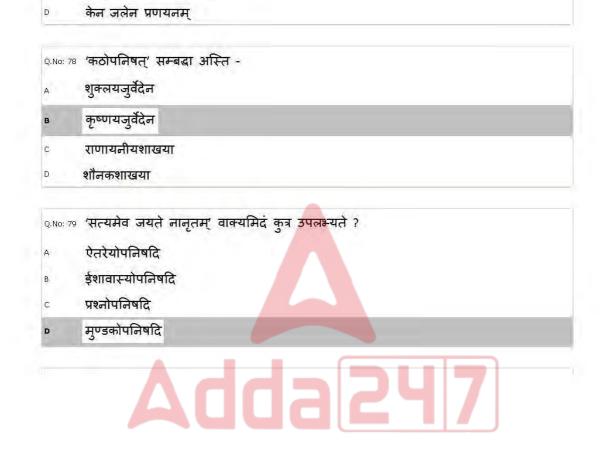
В

यज्ञप्रक्रिया

Q.No: 77 'केनोपनिषत्' इति नामकरणे को हेतु: ?

a 24

'केन' शब्देन आरम्भ:

Ċ

केनचिद् ऋषिणा प्रणयनम्

केन प्रजापतिना प्रणयनम्

Q.No: 80 सांख्यदर्शनसिद्धान्तानां बीजानि कस्याम् उपनिषदि विद्यन्ते ?

- ईशावास्योपनिषदि А
- केनोपनिषदि в
- छान्दोग्योपनिषदि С
- श्वेताश्वतरोपनिषदि D

Q.No: 81 निरुक्तश्लोकवार्तिकस्य लेखको विद्यते -

- भट्टभास्कर: A
- नीलकण्ठ: B
- दुर्गाचार्य: с
- कात्यायनः D

Q.No: 82 व्याकरणस्य मुनित्रये को न परिगणित	Q.No: 82	व्याकरणस्य	मुनित्रये	को	न	परिगणित
--	----------	------------	-----------	----	---	---------

- पाणिनि: À
- कात्यायनः в
- पतञ्जलि: С

D

?

Adda 2

भर्तृहरि:

o.No: 83 'पुष्पसूत्रम्' केन वेदेन सम्बद्धम् ?

A ऋग्वेदेन

B यजुर्वेदेन

सामवेदेन

अथर्ववेदेन

Q.No: 84 कात्यायनशुल्बवार्तिकभाष्यं प्रणीतवान् -

महीधर:

कर्काचार्य:

रामचन्द्रसोमयाजी

ण पं. विद्याधरशर्मा

Q.No: 85 अधोलिखितेषु वैदिकछन्दो नास्ति -

त्रिष्टुप्

в

Adda 247

-		_
-		
	_	

- ^B अश्वमेधे
- अग्निष्टोमे
- सौत्रामण्याम्

Q.No: 89 निषादस्थपति: कस्मिन् कर्मणि अधिकृत: ?

- निरुढपशुबन्धे
- в वाजपेये
- अतिरात्रे
- गावेधुके

गाईपत्य: क्रव्याद्
आहवनीय:
दक्षिणाग्निः

в	आहिताग्ने:
c	अवकीर्णिन:
D	वानप्रस्थस्य
Q.No: 92	अधोलिखितेषु किं यजतीनां वैशिष्ट्यं नास्ति ?
A	वषट्कार:
в	स्वाहाकार:
с	याज्या
D	पुरोऽनुवाक्या
Q.No: 93	केन काष्ठेन सुव: निर्मीयते ?
A	खदिरेण
в	पलाशेन
с	अश्वत्थेन
D	आम्रेण
-	

A	वैश्वदेवपर्व
В	शुनासीरीयम्
c	व्रतोत्सर्गपर्व
D	साकमेधपर्व
Q.No: 95	कस्मिन् यागे सुरा अपि द्रव्यत्वेन प्रयुज्यते -
A	अग्निहोत्रे
в	दर्श
Ç	अग्निष्टोमे
D	सौत्रामण्याम्
Q.No: 96	अधोलिखितेषु कोऽश्वमेधे अधिकृत: ?
A	कश्चिदपि त्रैवर्णिक:
в	कश्चिदपि आहिताग्नि:
c	राज्ये अभिषिक्तः क्षत्रियः

Q.No: 97	कीदृशस्य यजमानस्य श्येनसंज्ञकः साद्यस्क्रो भवति -
A	पुत्रम् इच्छतः
в	अभिचारं कुर्वत:
ċ	राज्यम् इच्छतः
D	पशुम् इच्छतः
Q.No: 98	आवसथ्याधानं कस्मिन् काले क्रियते ?
4	बाल्यकाले
в	उपनयनकाले
с	वेदारम्भकाले
D	दारकाले
Q.No: 99	गर्भाष्टमे वर्षे कस्य उपनयनं विहितमस्ति ?
Q.No: 99 A	गर्भाष्टमे वर्षे कस्य उपनयनं विहितमस्ति ? ब्राहमणस्य

Q No: 100	कति वर्षाणि वेदब्रहमचर्यं चरेत् ?
	फात वर्षाण वदब्रहमयय यरत् ? एकचत्वारिंशत्
A	
В	षट्चत्वारिंशत्
c	अष्टाचत्वारिंशत्
D	पञ्चाशद्
А В С	त्रिषु स्नातकेषु को न परिगणितः ? विद्यास्नातकः व्रतस्नातकः विद्याव्रतस्नातकः
D	शाखास्नातकः
Q.No: 102 A	केन कल्पप्रकारेण वेदीनां चितीनां च मानं निर्दिश्यते -

В

C

श्रौतसूत्रेण गृहयसूत्रेण

धर्मसूत्रेण

Q.No: 103	अद्यावधि उपलभ्यमानानां शुल्बसूत्राणां सम्बन्धः केन वेदेन वर्तते ?
A	ऋग्वेदेन
в	यजुर्वेदेन
с	सामवेदेन
D	अथर्ववेदेन
A	अधोलिखितेषु कस्य श्रौतगृहयधर्मशुल्ब-रूपाः सर्वेऽपि कल्पप्रकारा उपलभ्यन्ते ? कात्यायनस्य
A B	कात्यायनस्य आश्वलायनस्य
а в с	कात्यायनस्य आश्वलायनस्य आपस्तम्बस्य

¢	सामवेदेन
D	अथर्ववेदेन
Q.No: 106	क: पारस्करगृहयसूत्रस्य टीकाकारो नास्ति ?
A	जयराम:
в	हरिहर:
С	गदाधर:
D	षड्गुरुशिष्य:
А В. С	कात्यायनश्रौतसूत्रस्य पद्धतिलेखकोऽस्ति - कर्क: विद्याधर: डॉ. ए. बेवर:
D	देवयाज्ञिक:
Q.No: 108	Adda 247

सायणाचार्यानुसारम् 'मनस्वान्' इत्यस्यार्थो भवति -

- 🔺 मुनीनां मुख्य:
- मधाविन:
- ज्ञानिनामग्रगण्य:
- मनस्विनामग्रगण्य:

Q.No: 109 "जनास:" इति पदमस्ति -

- वैदिकतिङन्तम्
- в लौकिकसुबन्तम्
- c वैदिकसुबन्तम्
- n लौकिक-तिडन्तम्

Q.No: 110 'यो जात एव प्रथम:' इत्यत्र पठितस्य 'प्रथम:' इति पदस्य सायणानुसारम् अर्थो भवति जातेषु प्रथम:
देवानां प्रधानभूत:
भूतेषु प्रधान:
सर्वप्रधानभूत:

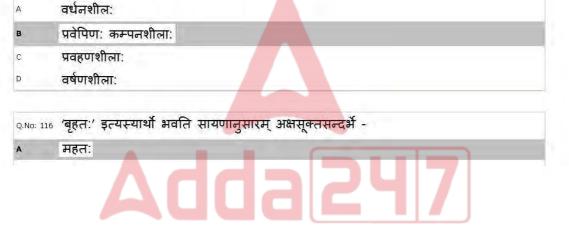
वारमानवा: Q.No: 113 'शरु:' इत्यस्य ऋग्वेदीय द्वितीयमण्डलगतद्वादशतमे सूक्ते सायणानुसारम् अर्थो भवति A काष्ठदशकल: वज्रायुधम् C

Q.No: 112	द्वितीयमण्डलस्य	द्वादशतमसूक्तसन्दर्भे	'सुवीरास:' इत्यस्य सायण: अर्थं करोति -
A	कल्याणपुत्रपौत्रा:		
в	वीरयुवान:		
с	शोभनवीरा:		
D	वीरमानवा:		

- चतुर्दशवारम्
- c पञ्चवारम्
- в पञ्चदशवारम्
- 🗚 त्रयोदशवारम्
- वर्तते -
- ऋग्वेदीय द्वितीयमण्डलस्य द्वादशतमे सूक्ते, 'स जनास इन्द्र:' इत्यस्य वाक्यस्यावृत्ति:

Q.No: 114	ऋग्वेदस्य द्वितीयमण्डलान्तर्गतस्य द्वादशसूक्ते 'तुविष्मान्' इति पदस्य सायणानुसारेण अर्थोऽस्ति -
A	धनवान्
в	विद्वान्
c	बलवान्
D	महान्

Q.No: 115 अक्षसूक्ते 'प्रावेपा:' इत्यस्य सायणानुसारम् अर्थो भवति -

D

हेति:

असिमुष्टिका

Q.No: 117	'श्वघ्नीव यो जिगीवॉ लक्षमाददर्य:' मन्त्रांशोऽयं वर्तते -
A	इन्द्रसूक्ते
в	अक्षसूक्ते
с	हिरण्यगर्भसूक्ते
D	नासदीयसूक्ते
Q.No: 118 A	'शूशुजान:' इति लक्ष्यी करोति - कितवम्
В	कितवपत्नीम्
С	कितवपितरम्
D	कितवस्य मातरम्

в

C D

A

B C हिरण्यगर्भसूक्ते

अक्षसूक्ते

इन्द्रसूक्ते

निरुक्ते

अक्षसूक्ते

नासदीयसूक्ते

पुरुषसूक्ताध्याये

Q.No: 120 'शिवा सखिभ्य उत महयमासीत्' मन्त्रांशोऽयं वर्तते -

	नासदीयसूक्तसन्दर्भे 'प्रकेत:' इत्यस्य सायण: अर्थं करोति - अज्ञानम्
А В	प्रज्ञानम्
c	बोध:
D	संज्ञानम्
Q.No: 122	

नासदीयसूक्तसन्दर्भे 'रेत:' इत्यस्य सायणानुसारम् अर्थो भवति -

- A जलम्
- в अप:
- c कारणम्
- b बीजमूतम्

Q.No: 123 नासदीयसूक्तसन्दर्भ सायणभाष्यानुसारं 'विसृष्टि:' इत्यस्य अर्थो भवति -

- विविधासृष्टि:
- B विशिष्टा सृष्टि:
- विनासृष्टिम्
- D प्रसार:

Q.No: 124 "आनीदवातं स्वधया तदेकं तस्माद्ध ....." इत्यत्र 'स्वधा' शब्दस्य सायणानुसारेण कोऽर्थ: -

- A स्वाहाकार:
- म्वधाकार:
- c माया
- D हवि:
  - हाव.

Q.No: 126	नासदीयसूक्तस्य 'ऋषि:' अस्ति -
4	गोतमः
	वसिष्ठ:
2	प्रजापति परमेष्ठी
D	कण्व:
Q.No: 127	सायणभाष्यानुसारं "हिरण्यगर्भः" उच्यते -
	सूत्रात्मा
4	
	माया
в	माया अविद्या
А В С D	

नासदीय-सूक्त-सन्दर्भे 'बन्धुम्' इति शब्दस्य सायणभाष्यं भवति -

Q.No: 125

A

В

बन्धकं हेतुभूतम्

सम्बन्धी

Q.No: 128 हिरण्यगर्भसूक्तस्य (ऋग्वेद 10.121) छन्दोस्ति -

A बृहती

в अनुष्टुप्

पंक्तिः

• त्रिष्टुप्

Q.No: 129 हिरण्यगर्भसूक्तसन्दर्भे 'प्रशिषम्' इत्यस्य सायणानुसारं भाष्यं वर्तते -

- प्रकृष्टं शासनमाज्ञाम्
- म् प्रकृष्टाशी:
- с प्रकृष्टमनुगमनम्
- प्रकृष्टशंसनम्

Q.No: 130 'बलदा' इत्यस्य हिरण्यगर्भसूक्तसन्दर्भ सायणानुसारमर्थो भवति -

A	बलस्य दाता शोधयिता वा
в	बलदेव:

- c रुद्र:
- D इन्द्र:

Q.No: 131 'अमृतम्' इत्यस्य हिरण्यगर्भसूक्तसन्दर्भे सा	नायणोऽर्थं करोति -	रोति -
---	--------------------	--------

- 🔺 जीवनम्
- в जीवात्मा
- c परमात्मा
- म्रिधा
- Q.No: 132 हिरण्यगर्भसूक्त-सन्दर्भे 'निमिषत:' इत्यस्य सायणभाष्यमस्ति -
- बिमेषकाल:
- в चक्षुरुन्मीलनम्
- चक्षुसङ्केत:
- अक्षिपक्ष्मचलनं कुर्वतः

Q.No: 133 'प्राणत:' इत्यस्य हिरण्यगर्भसूक्तसन्दर्भे सायणानुसारम् अर्था भवति -

Adda 247

प्रश्वसत:

- в प्राणतत्त्वम्
- प्राणिन:

D

Q.No: 134	हिरण्यगर्भसूक्तसन्दर्भे 'महित्वा' इत्यस्य सायणाचार्यानुसारम् अर्थो भवति -
A	महान्
3	महत्वेन
с	महत्-तत्वम्
D	बृहत्
Q.No: 135 A	'रसा' इत्यस्यार्थो भवति हिरण्यगर्भसूक्तसन्दर्भे सायणानुसारम् - सरसः
В	तडाग:
C	अवट:
	नदी

Q.No: 136 'रजसोविमान:' इत्यस्य हिरण्यगर्भसू<mark>क्तस</mark>न्दर्भे सायणभाष्यं भवति -

- 🔺 रजोगुणविमान:
- в उदकस्य निर्माता
- c ulas a construction of the second s

Q.No: 137	'अवसा' इत्यस्य हिरण्यगर्भसूक्तसन्दर्भे सायणभाष्यमस्ति -	
A	अन्नेन	
в	रक्षणेन	
С	गमनेन	
D	प्रयत्नेन	

-	10 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
A	विराजमाने
	IUKIOHIM

- в विद्यमाने
- राजमाने दीप्यमाने
- > उदीयमाने

Q.No: 139 'यत्राधिसूर उदित:' इत्यत्र 'सूर:' इत्यस्यार्थो भवति सायणानुसारम् -

- सूर्यः
- в विद्वान्
- ^c सोम:

Adda 247

D	प्राण:	
Q.No: 140	'श्रेष्ठतमं कर्म' भवति महीधरानुसारम् -	
A	अध्यापनम्	
В	दानम्	
c	यज्ञ:	
D	हविदीनम्	

Q.No: 141 महीधरभाष्यानुसारम् 'सुप्वा' इत्यत्र विभक्तिरस्ति -

- A चतुर्थी
- ∎ तृतीया
- ^c प्रथमा
- पञ्चमी

Q.No: 142 अब्दस्यार्थो भवति -

Adda 247

- विश्वायुर्नाम्नी गौ:
- в विश्वेदेवा:

	विश्वावसुः
D	वैश्वदेवहोम:
Q.No: 143	'दुर्याः' इति पदस्यार्थो भवति महीधरानुसारं शुक्लयजुर्वेदसंहितागतस्य प्रथमाध्यायसन्दर्भे -
A	गृहा: ग्रहा: वा
в	यज्ञ:
С	यज्ञीयद्रव्यम्
D	हवि:
B C D	देवानां तर्पणाय देवानां स्मरणाय देवानां सान्निध्याय
Q.No: 145	'सजाताः' इति पदस्य शुक्लयजुर्वेदसंहितायाः प्रथमेऽध्याये, महीधरभाष्यमस्ति -
A	सहैव जाताः
В	सम्यग्-जाताः

C	सङ्गता:
D	समानकुले जाताः
Q.No: 146	'अतमेरु:' इत्यस्य महीधरभाष्यमस्ति -
A	तमोगुण:
в	तमसा युक्तः
ċ	ज्योति:
D	ग्लानिरहित:
Q.No: 147 A	दर्शपूर्णमासेष्टि-प्रसङ्गे 'रास्नाऽसि' इत्यस्य महीधरभाष्यं भवति - रसना भवसि
В	राशि: असि
С	सूत्रमसि
D	बन्धनम्
0.100	'अभिचाकशीहि' इत्यस्य महीधरभाष्यानुसारम् अर्थो भवति -
1	
A	अभिपश्य
В	अभिलक्ष्य

С	अभिगम्य
D	अधिगम्य
Q.Na: 149 A	'वदामसि' इत्यस्यार्थो भवति महीधरानुसारम् - स्तौमि
в	प्रार्थयामहे
с	गच्छाम:
D	जानीम:
A B	'उदहार्थ:' इति पदस्य महीधरभाष्यमस्ति - उत्क्रम्य गमनम् उदकं हरन्ति ताः
c D	उदक हरावत ता. उदाहरणीय: प्रमोचनीय:
Q.No: 151	'आभुः' इत्यस्य महीधरानुसारम् अर्थो भवति -
A	रिक्तः
BC	^{callum} : Adda 247

Q.No: 152	'मयस्कराय' इत्यस्यार्थं विदधाति महीधर: -
A	धनदात्रे
в	ज्ञानदात्रे
c	मोक्षसुखकराय
D	शरीरसुखाय
A	अगम्यप्रदेशभवाय
В	लुप्ताय
C	वर्णलोपाय
D	अक्षरलोपाय
Q.No: 154	'जीवातुः' इति शब्दस्यार्थो भवति महीधरभाष्यानुसारम् -

A	व्याधिनाशकमौषधम्
B	मोहनाशकं तत्त्वम्
с	जीवाणुनाशकमौषधम्
D	मायानाशकं ज्ञानम्
Q.No: 1	55 'धर्म: प्रवर्ग्य:' इति वचनमस्ति -
Ą	कण्वस्य
В	अगस्त्यस्य
С	भरद्वाजस्य
D	महीधरस्य
Q.No: 1	56 वेहद् इति पदस्य महीधरभाष्यं भवति -
A	गर्भघातिनी गौ:
В	गमनशीला गौ:
с	दुग्धवती गौ:
D	वन्ध्या गौ:
-	

Q.No: 157	माध्यन्दिनसंहिताया अष्टादश-अध्यायस्य 29 तमायां कण्डिकायां 'ज्योति:' इति शब्दस्य महीधरभाष्यं भवति -
4	तेज:
в	सूर्यप्रकाश:
c	स्वयं प्रकाश: परमात्मा
D	नक्षत्रप्रकाश:

Q.No: 158 शुक्लयजुर्वेदसंहिताया: अष्टादशतमाध्यायस्य प्रथमकण्डिकाया: प्रथमशब्दोऽस्ति -

- A प्रयति:
- в प्रसिति:
- ॰ वाज:
- ० क्रतुः

Q.No: 159 'सहस्रशीर्षा' इत्यत्र 'सहस्र' इति शब्दस्य महीधरभाष्यानुसारम् अर्थोस्ति -

- △ सहस्र-संख्या
- ^B सहस्रशब्दो बहुत्ववाची

D	अगस्त्य:
Q.No: 161	'जवीयः' इति शब्द ईशावास्योपनिषत्सन्दर्भे सङ्केतकोऽस्ति -
A	ब्रहमण:
B C D	जीवस्य मायायाः गुणानाम्
Q.No: 162	'विचिकित्सति' इत्यत्र महीधरभाष्यानुसारम् धातुरस्ति -

- वसिष्ठ: С
- 8 नारायणपुरुष:
- गोतम: А

Q.No: 160 माध्यन्दिनशाखाया: पुरुषसूक्तस्य महीधरानुसारं ऋषिरस्ति -

- अपर्याप्तम् D
- पर्याप्तम् Ċ

A

कितरोगापनयने संशये च

в	चिञ् - चयने
с	डुपचष् - पाके
D	कमु कान्तौ
Q.No: 163	शुक्लयजुर्वेदीयचत्वारिशतमोऽध्यायसन्दर्भे 'शुक्रम्' इत्यस्य महीधरभाष्यं भवति -
4	शुक्राचार्य:
3	शुक्रवासर:
c	शुद्धम्
-	
D	सलिलम्
D	सलिलम्
	सलिलम् 'पर्यगात्' इत्यस्य शुक्लयजुर्वेदीय 40 तमेऽध्याये महीधरभाष्यं भवति -
Q.No: 164	
Q.No: 164 A	'पर्यगात्' इत्यस्य शुक्लयजुर्वेदीय 40 तमेऽध्याये महीधरभाष्यं भवति -
D Q.No: 164 A B	'पर्यगात्' इत्यस्य शुक्लयजुर्वेदीय 40 तमेऽध्याये महीधरभाष्यं भवति - परिगच्छति प्राप्नोतीत्यर्थः

Q.No: 165	'देवा ह वै यज्ञं तन्वानाः । ते असुररक्षसेभ्यः आसङ्गात् विभयाञ्चकुः' एषा आख्यायिका शतपथब्राहमणे प्रथमकाण्डे कुत्र अस्ति -
A	प्रथमाध्याये
в	तृतीयाध्याये
с	चतुर्थाध्याये
D	पञ्चमाध्याये

Q.No: 166 'वृत्रो ह वा इदं सर्वं वृत्वा शिश्ये' इति वचनं शतपथब्राहमणस्य प्रथमकाण्डे कुत्र वर्तते -

A	प्रथमाध्याये
в	द्वितीयाध्याये
c	तृतीयाध्याये
D	तृतीयाध्याये चतुर्थाध्याये
Q.No: 167	शतपथब्राहमणानुसारं पितुः दायभागं के प्राप्तवन्तः -
A	देवा:
в	असुरा:

	->->
D	न केऽपि
Q.No: 168	'देवाश्च वा असुराश्च उभये प्राजापत्या: पस्पृधिरे' इयमाख्यायिका शतपथब्राहमणस्य
and.	प्रथमकाण्डे कुत्र वर्तते -
A	द्वितीयेsध्याये
в	चतुर्थेऽध्याये
C	पञ्चमेऽध्याये
D	सप्तमेsध्याये
Quantum C	believed-
Q.No: 169	यास्कानुसारं 'रिक्थम्' उच्यते -
Ą	उपर्जितम् धनम्
в	अपहृतं धनम्
	पैतृकं धनम्
c	หกูหา นตสุ
c D	पतृण यनम् संचित धनम्

B सामवेदेन सह c शुक्लयजुर्वेदेन सह D ऋग्वेदेन सह Q.No: 172 सामवेदस्य पदकारोऽस्ति - A सायण: B महीधर:	Ď	गटयस्य
ष्रामवेदेन सह c शुक्लयजुर्वेदेन सह p ऋग्वदेन सह Q.No: 172 सामवेदस्य पदकारोऽस्ति - A सायण: B महीधर:	Q.No: 171	आर्षेयब्राहमणं सम्बद्धमस्ति -
 शुक्लयजुर्वेदेन सह ऋग्वेदेन सह २.No: 172 सामवेदस्य पदकारोऽस्ति - А सायण: в महीधर: 	A	अथर्ववेदेन सह
 ऋग्वेदेन सह २.№ 172 सामवेदस्य पदकारोऽस्ति - А सायण: в महीधर: 	в	सामवेदेन सह
 ऋग्वेदेन सह २.№ 172 सामवेदस्य पदकारोऽस्ति - А सायण: в महीधर: 	с	शुक्लयजुर्वेदेन सह
 ▲ सायण: ^B महीधर: 		
в महीधर:	Q.No: 172	सामवेदस्य पदकारोऽस्ति -
	A	सायण:
े उत्बर:	в	महीधर:
	с	3cac:

Q.No: 170 'सङ्गमनाद्वा सङ्गरणाद्वा' - इति निर्वचनमस्ति यास्कस्य निरुक्ते -

A B सङ्ग्रामस्य

ग्रामस्य

D	गार्ग्य:	
	73 ऋग्वेदसंहितायाः पदपाठकारोऽस्ति -	
А В	गोतमः शाकल्यः	
ç	वसिष्ठ:	
D	गाग्यः	

Į.NO: 1∕4	चरणव्यूहानुसारम् अथर्ववेदस्य शाखाः सन्ति -
i.	5
5	12
:	9
0	21
).No: 175	कौशिकगृहयसूत्रं सम्बद्धमस्ति -
•	अथर्ववेदेन सह
	सामवेदेन सह
:	

D	ऋग्वेदेन सह
Q.No: 176	कुमारिलभद्दानुसारं गोतमधर्मसूत्रस्य सम्बन्धोऽस्ति -
A	ऋग्वेदेन सह
	अथर्ववेदेन सह
c	सामवेदेन सह
D	शुक्लयजुर्वेदेन सह
Q.No: 177	शिक्षायाः प्रतिपाद्यविषयेषु अन्यतमो विषयोऽस्ति -
A	यज्ञ:
В	निर्वचनम्
c	स्वर:
þ.	नक्षत्रविचार:
Q.No: 178	'चरणव्यूह:' रचनाऽस्ति -

в	सायणस्य
с	विद्याधरस्य
D	महीधरस्य
Q.No: 179	अधोलिखितेषु शतपथब्राहमणस्य भाष्यकारोऽस्ति -
A	हरिस्वामी
в	उत्बट:
с	शौनक:
D	शङ्कर:
Q.No: 180	वेदविकृतिपाठेषु गण्यते -
A	संहितापाठ:
в	पदपाठ:
c	जटापाठ:
D	क्रमपाठ:
	Adda 247

- स्वामिकरपात्रिमहोदयस्य
- पं. विद्याधरगौडस्य В
- पं. गोपालचन्द्र मिश्रस्य A
- Q.No: 182 सम्प्रदायप्रबोधिनी शिक्षा, रचनाऽस्ति -
- कर्कभाष्यम् D
- उद्गीथभाष्यम् С
- सायणभाष्यम् В
- माठरवृत्तिः A
- Q.No: 181 कात्यायनश्रौतसूत्रस्यैकं भाष्यमस्ति -

Q.No: 184 "यथोत्तरं मुनीनां प्रामाण्यम्" इति वचनं कं वेदाङ्गं निर्दिशति ?

- निरुक्तम्
- ^в ज्योतिषम्
- c व्याकरणम्
- कल्पम्

Q.No: 185 वेदानां कालनिर्धारणे 'मृगशिरा' काल: केन विदुषा स्वीकृत: -

в	मैक्समूलरेण
	महर्षिणा दयानन्देन
D	न केनापि
Q.No: 186	वेदाङ्गानि उचित क्रमेण योजयत -
A	निरुक्तम्, व्याकरणम् शिक्षा, ज्योतिषम्, कल्पः, छन्दः
	शिक्षा, कल्प:, व्याकरणम्, निरुक्तम्, छन्दः, ज्योतिषम्
B	

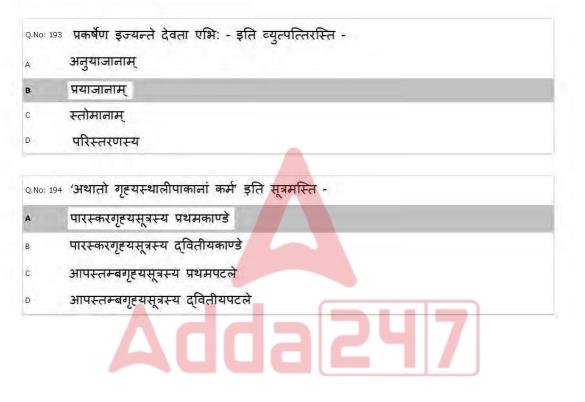

Q.No: 187	. सर्वादौ वेदानां व्याख्या हिन्दी भाषायां केन कृता -
A	महर्षिदयानन्देन
B	श्रीपाददामोदरसातवलेकरेण
с	श्रीअरविन्देन
D	स्वामि करपात्रिमहोदयेन
A B C D	प्रयाजेष्वन्यतमस्य हविष्षु अन्यतमस्य यज्ञपात्रेष्वन्यतमस्य देवेष्वन्यतमस्य
Q.No: 189	• 'प्रतिप्रस्थाता' भवति -
1. Commenter de la commente de	अध्वर्युगण सदस्यः

त्रमस्ति कात्यायनश्रौतसूत्रस्य -	
न्दर्भ -	
лңанесяй -	

Adda247

A

B

С

D

फलोत्पादनम्

सफलताप्राप्ति:

यज्ञेषु फलार्पणम्

तण्डुलानां कणादिनिरसनेन शोधनम्

Q.No: 195	आवसथ्याग्निर्भवति -
A	गृहयाग्नि:
В	श्रौताग्नि:
с	स्थण्डिलाग्नि:
D	यज्ञाग्नि:
Q.No: 196	पारस्करानुसारं पाकयज्ञा भवन्ति -
Ą	त्रयः
3	पञ्च
c	चत्वार:
D	सप्त
	चूडाकरण-संस्कार: पारस्करगृहयसूत्रे पठितोऽस्ति - प्रथमकाण्डे
	द्वितीयकाण्डे
8	4(14(1144))

Q.No: 198	पारस्करगृहसूत्रे 'शूलगव:' इत्यस्य वर्णनम् अस्ति -
Ą	तृतीयकाण्डे
3	प्रथमकाण्डे
¢	द्वितीयकाण्डस्य प्रथमकण्डिकायाम्
5	प्रथमकाण्डस्य तृतीयकण्डिकायाम्
Q.No: 199 4	'ये के चात्महनो जना:' ते प्रेत्य कुत्र गच्छति ? ईशोपनिषदनुसारेण उत्तरं लिखत - स्वर्गलोके
4	स्वर्गलोके नरके सूर्यलोके
4 B	स्वर्गलोके जरके
4 3 C D	स्वर्गलोके नरके सूर्यलोके असुर्यानाम् लोके
4 3 0 0 0,No: 200	स्वर्गलोके नरके सूर्यलोके

B	पिङ्गल: - छन्दशास्त्रकार:	
с	महर्षिदयानन्दः - अथर्ववेदभाष्यकारः	
D	पाणिनि: - कल्पवेदाङ्गकार:	

